

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3320/2019. (XI. 21.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Pécsi Ítéltábla Pk.VI.50.032/2019/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Litresits Ügyvédi Iroda, eljáró ügyvéd: dr. Litresits András) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése, 27. §-a, valamint a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozó panaszában a Pécsi Ítéltábla (a továbbiakban: Ítéltábla) Pk.VI.50.032/2019/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [3] Az indítványozó álláspontja szerint az Ítéltábla végzése ellentétes az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésével, az R) cikk (2) bekezdésével, a IX. cikk (1) bekezdésével, a XXIII. cikk (1) bekezdésével, a XXIV. cikk (1) bekezdésével, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseivel, valamint a 28. cikkel.
- [4] Az alkotmányjogi panasz előzményei – az Ítéltábla végzésében és a választási bizottságok határozataiban megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalhatók össze.
- [5] A indítványozó Ács Rezső polgármesterjelöltnek a politikusi Facebook-oldalán folytatott szabálytalan kampányát sérelmezve, a Ve. 2. § (1) bekezdés a), c) és e) pontjaiban foglalt választási alapelvek megsértésére hivatkozással terjesztett elő kifogást – 2019. október 16. napján –, amelyben részletesen bemutatta, hogy a vele versengő polgármesterjelölt mint tisztségben lévő polgármester a kampányidőszak alatti Facebook bejegyzéseiben miként számolt be rendszeresen az önkormányzat által megvalósított vagy tervezett felújításokról, faültetésről, kulacsosztogatásról. Azt állította az indítványozó, hogy e bejegyzések felerősítették Ács Rezső újraválasztási esélyeit, így megbomlott a jelöltek közötti esélyegyenlőség, egyúttal az önkormányzat – semleges pozícióját feladva – Ács Rezső polgármesterjelölt érdekében kampánytevékenységet végzett. Hivatkozott arra is, hogy az Ács Rezső Facebook oldalán megjelent, a Mészáros Lázár utcai parkoló építésére vonatkozó bejegyzéssel kapcsolatban előterjesztett kifogása alapján Ács Rezsőt a Tolna Megyei Területi Választási Bizottság (a továbbiakban: TVB) 58/2019. (X. 15.) számú TVB határozata elmarasztalta, illetve jogsértést állapított meg az Ítéltábla Pk.VI.50.006/2019/4. számú végzése is, amiért Ács Rezső kampányidőszakban nevelési-oktatási intézményben osztott ajándékot. Utóbbiról készült fotókat Ács Rezső a Facebook oldaláról a bírósági végzés ellenére nem törölte, az végig befolyásolta a választói akaratot. Kérte a jogszabálysértések tényének megállapítását és a polgármester-választás eredményének megsemmisítését, valamint Ács Rezsővel szemben bírság kiszabását.
- [6] Szekszárd Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 95/2019. (X. 18.) számú határozatával megállapította, hogy Ács Rezső polgármesterjelölt megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt alapelvet, amikor a további jogsértéstől eltöltő bírósági határozat ellenére az internetes közösségi oldaláról az ott közzétett, nevelési-oktatási intézményben történt jogsértő ajándékosztásról szóló beszámolót és fényképfelvételeket nem távolította el, és ezért őt 345.000 forint összegű pénzbírság megfizetésére kötelezte. Ezt meghaladóan a kifogást elutasította.
- [7] Határozatának indokolásában a parkoló építésére vonatkozó bejegyzéssel kapcsolatban megállapította, hogy az azonos a korábban már érdemben elbírált cselekménnyel, ugyanazon cselekmény jogsértő voltáról pedig ismételten nem lehet dönten. Rögzítette, hogy Ács Rezső az Ítéltábla Pk.VI.50.006/2019/4. számú határozatával érintett beszámolót és fényképfelvételeket a közösségi oldalról nem távolította el, emiatt került sor a jogsértés megállapítására és bírság kiszabására. Az egyéb bejegyzések kapcsán az Alkotmánybíróság 3154/2018. (V. 11.) AB határozata (a továbbiakban: Abh.) alapján kifejtette, hogy ha a polgármester újra meg kívánja méret-

tetni magát a helyi önkormányzati választáson, akkor a kampányidőszakban fennálló véleménynyilvánítási szabadsága nem korlátozható az állami és önkormányzati szervek véleménynyilvánítási szabadságának korlátozhatósága szerint. Az esélyegyenlőség választási eljárási alapelvének sérelmét éppen az jelentené, ha a hivatalban lévő polgármesternek nem lenne lehetősége arra, hogy saját munkájáról, tevékenységéről beszámoljon, azzal a választópolgárokat a saját közösségi oldalán megismertesse. Annak vizsgálata pedig, hogy a polgármester rendelkezik-e felhatalmazással a beruházás elvégzésére, illetve a beruházás milyen forrásból történt, nem tartozik a helyi választási bizottságra.

- [8] A határozattal szemben az indítványozó és Ács Rezső polgármesterjelölt is fellebbezést terjesztett elő. A TVB 66/2019. (X. 24.) számú határozatával a HVB határozatát helybenhagyta.
- [9] A TVB határozata ellen az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy az Ítéletábla a TVB 66/2019. (X. 24.) számú határozatát változtassa meg és kifogásának adjon helyt, állapítsa meg a jogszabálysértések tényét, a polgármester-választás eredményét semmisítse meg, és Ács Rezsővel szemben a szándékos és folyamatos jogsértés miatt szabjon ki bírságot.
- [10] Az Ítéletábla a felülvizsgálati kérelmet elutasította. A bíróság kifejtette, hogy az indítványozó ugyan helytállóan hivatkozott arra, hogy az önkormányzat – mint közhatalommal bíró szervezet – nem vehet részt a választási kampányban, mivel ezzel egyértelműen megbontaná a jelöltek, jelölő szervezetek közötti esélyegyenlőséget, de figyelmen kívül hagyta az Abh.-ban kifejtetteket, azaz nem tulajdonított kellő jelentőséget annak a lényeges különbségnek, hogy a választáson jelöltként induló polgármester más megítélés alá esik. Az Ítéletábla ezért áttekintette, hogy a kampányidőszakban a jelöltként induló polgármester megnyilvánulási lehetőségei milyen sajátosságokkal rendelkeznek.
- [11] Az Ítéletábla szerint az újráválasztásért induló polgármester egyrészt gyakorolhatja a fennálló megbízatásából fakadó jogait, másrészt azonban kampányidőszakban kötik a Ve. szabályai, így annak alapelvei is. E kettősből fakadóan a kampány részévé válhatnak a polgármester olyan tevékenységei is, amelyek egyébként a Ve. 142. §-a szerint nem minősülnek annak. Ebből következően, amikor az érintett személy kampányidőszakban hivatali tevékenységét a választási kampány részévé teszi, annak a nyilvánosság felé közvetítése során be kell tartania a Ve. alapelveit, azok esetleges megsértése esetén számolnia kell a jogkövetkezményekkel. Az Ítéletábla szerint a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvének sérelme akkor állapítható meg, ha a választásban érintett résztvevők a választással kapcsolatos jogukat – ezek között a kampánytevékenység folytatásának jogát – bizonyítottan oly módon gyakorolják, hogy egyes tények elhallgatásával, vagy elferdítésével megkísérlik a választókat megtéveszteni, és ezáltal politikai ellenfeleik választási esélyeit csökkenteni.
- [12] Az Ítéletábla – az önkormányzat által közzétett hírekre is figyelemmel – azt állapította meg, hogy Ács Rezsőnek a saját tevékenységét bemutató bejegyzései a ténylegesen elvégzett polgármesteri tevékenységéhez kapcsolódtak, Ács Rezsőnek az érintett tevékenységekben betöltött szerepét illetően nem voltak megtévesztők, így nem keltettek olyan benyomást, mintha az ott körülírt eseményeket, fejlesztéseket, eredményeket Ács Rezső kisajátítaná, azokat (bár ténylegesen önkormányzati forrás felhasználásához kapcsolódnak) kizárólag saját személyének, vagy csak a kizárólag őt támogató szervezeteknek, személyeknek tudná be. Az eljárás tárgyává tett kampánytevékenység a bíróság szerint nem volt úgy értékelhető, hogy az önkormányzat mint közhatalmi szereplő sértette volna a reá nézve irányadó semlegességet valamelyik jelölt támogatásával.
- [13] 1.1. Ezt követően fordult az indítványozó alkotmányjogi panaszával az Alkotmánybírósághoz, az Abtv. 27. §-a alapján kérve az Ítéletábla Pk.VI.50.032/2019/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését. Az indítványozó hivatkozott az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, azonban e körben nem terjesztett elő kérelmet, ezért az Alkotmánybíróság csak az Abtv. 27. § szerint előterjesztett indítványt vizsgálta.
- [14] Az indítványozó szerint az Ítéletábla megsértette az Alaptörvény 28. cikkéből fakadó kötelezettségét, amikor is a Ve. 142. §-át a józan észnek ellentmondóan értelmezte, és ez egyúttal megsértette a véleménynyilvánítási szabadságát [IX. cikk (1) bekezdés], a passzív választójogot [XXIII. cikk (1) bekezdés], a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való jogát [XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése]. A Ve. 142. §-a egyértelműen meghatározza, hogy a helyi önkormányzatok jogszabályban meghatározott feladatuk során végzett tevékenysége nem minősül választási kampánynak. Az újráválasztásért induló polgármester része a helyi önkormányzatnak (a képviselő-testület elnöke), így önkormányzati tevékenységet is végez, e tevékenysége azonban az indítványozó szerint nem mosható össze a polgármester-jelölti kampánytevékenységgel. Az Ítéletábla akkor járt volna el helyesen – véli az indítványozó –, ha azt állapította volna meg, hogy a Ve. 141–142. §§-aiból következően a tisztségért újrainduló polgármesternek külön-külön Facebook oldalt kellett volna készítenie, egyet polgármes-

teri, a másikat jelölti tevékenységéhez, mivel így „fizikailag is könnyen el lehetett volna különíteni egymástól a polgármesteri és a polgármester-jelölti minőséget”. Ennek hiányában – a tárgyi esetben – a hivatalban lévő polgármester Facebook közösségi oldalán összekeveredett a saját FIDESZ jelölti és helyi önkormányzati tevékenysége.

- [15] Az indítványozó szerint az Ítélet tábla támadott végzése saját korábbi döntéseinek is ellentmond, ami sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és ellentmond a józan észnek, mivel nem indokolta meg, hogy miért tért el a korábbi döntéseitől, amelyekben ugyanezen polgármester tevékenységét jogsértőnek találta. Az indítványozó azt is sérelmezte, hogy az Ítélet tábla nem látta bizonyítottan a polgármester Facebook-oldalának látogatottsági adatai alapján (a követők száma 2363 fő), hogy az valószínűsíthető módon érdemben és közvetlenül kihatott a polgármester választás eredményére, ahol az indítványozó és az újraválasztott polgármester között mindössze 298 szavazat különbség volt. A 20/2017. (VII. 18.) AB határozatra mint analógiára hivatkozva az indítványozó azt állította, hogy az Ítélet tábla önkényesen figyelmen kívül hagyta a Ve. 142. §-át és saját korábbi végzéseit a támadott végzése meghozatala során. A passzív választójoga és a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmét okozta az indítványozó szerint az, hogy az Ítélet tábla nem jelölte meg tételesen azt a jogszabályi rendelkezést, amelynek alapján „Ács Rezsőnek a kampányidőszakban a kifogásolt Facebook-kommunikációs gyakorlatát kellett volna végeznie”.
- [16] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenképp azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [17] A Ve. 233. § (1) bekezdése szerint a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz a sérelmezett döntés közlésétől számított három napon belül nyújtható be az Alkotmánybírósághoz. A (2) bekezdés kimondja, hogy az Alkotmánybíróság a Ve. alapján, a választási szerv határozatával kapcsolatos jogorvoslati eljárásban hozott bírói döntés elleni alkotmányjogi panaszról az Abtv. 56. §-a szerint a beérkezésétől számított három munkanapon belül, a befogadott alkotmányjogi panaszról további három munkanapon belül dönt.
- [18] Az indítványozó határidőben megküldött alkotmányjogi panaszában megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó törvényi rendelkezést, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [I. cikk (3) bekezdése, IX. cikk (1) bekezdése, XXIII. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, R) cikk (2) bekezdése, 28. cikk], a támadott bírói döntést, a Pécsi Ítélet tábla Pk.VI.50.032/2019/4. számú végzését, továbbá az alaptörvény-ellenességre vonatkozó okfejtést, valamint kifejezett kérelmet a bírói döntés megsemmisítésére. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, valamint jogosultsága és érintettsége egyértelmű, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [19] Az indítványban kifejtett indokolás teljes egészében az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét fogalmazza meg. Így az indítvány nem tartalmaz indokolást az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésével, XXIII. cikk (1) bekezdésével, a XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésével kapcsolatban. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint pedig az indokolás hiánya [lásd pl.: 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3245/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [10], [13]] az ügy érdemi elbírálásának akadálya.
- [20] Ugyanakkor a felhívott alaptörvényi rendelkezések nem mindegyike alapjog vagy Alaptörvényben biztosított jog, így az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése, az R) cikk (2) bekezdése, valamint a 28. cikke nem tartalmaz az indítványozó számára Alaptörvényben biztosított jogot, ezért e rendelkezésekre alkotmányjogi panasz nem alapítható. {3230/2019. (X. 11.) AB végzés, Indokolás [16]}
- [21] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés vessen fel. E befogadhatósági feltételek vagylagos jellegűek, így fennállásukat az Alkotmánybíróság külön-külön vizsgálja {3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.
- [22] 3.1. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével kapcsolatban az Alkotmánybíróság hangsúlyozza azt a következetes gyakorlatát, hogy az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során

- van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére, azonban nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazásának felülbírálatára {3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [11]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlatában „a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossggal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a jogvita természetét, az alkalmazandó eljárási törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket.” {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}
- [23] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelme körében arra hivatkozott, hogy az Ítélet tábla nem adta kellő indokát annak, hogy az indítványozó érveit hogyan értékelte, illetve miért nem értékelte azokat. E hivatkozás kapcsán az Alkotmánybíróság rámutat, hogy a támadott végzés indokolásának jelentős része ezzel kapcsolatban (újraértékelésért induló polgármester kettős szerepköre) tartalmaz okfejtést.
- [24] Egyebekben pedig az Alkotmánybíróság megjegyzi, hogy gyakorlata szerint „[a] bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. A jogszabályok végső soron és kötelező erővel történő értelmezése egyébiránt a bíróságok feladata.” {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}
- [25] 3.2. Az indítványozó az alkotmányjogi panaszban kiemelte, hogy nem a bírói döntés felülmérlegelését kéri, hanem annak megállapítását, hogy az Ítélet tábla *contra legem*, aránytalanul szűk és szigorú, józan észbe ütköző, a kérelemhez (kifogáshoz) kötöttség elvét semmibe vevő jogalkalmazása felért az alkotmányossági sérelem szintjére.
- [26] Az indítványozó ugyan panaszában hangsúlyozta, hogy nem a bírósági döntés felülmérlegelését kéri, az Alkotmánybíróság eljárása során azonban ennek ellenére azt állapította meg, hogy a petitum valójában a bíróság jogértelmezésére és a bizonyítékok értékelésének kritikájára vonatkozó érvelést tartalmaz.
- [27] Az Alkotmánybíróság irányadó gyakorlata értelmében az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörében eljárva a bírói döntést törvényességi szempontból nem vizsgálhatja felül. „Önmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntések alaptörvény-ellenességének alátámasztására.” {3179/2016. (IX. 26.) AB végzés, Indokolás [15]}
- [28] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz a XXVIII. cikk (1) bekezdésének állított sérelme vonatkozásában nem veti fel a támadott bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem, ennek megfelelően az alkotmányjogi panasz e vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételnek.
- [29] A fentiek alapján az alkotmányjogi panasz nem felel meg részben az Abtv. 27. §-ában, részben az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Erre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. november 7.

Dr. Juhász Imre s. k.,
helyettes tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1777/2019.

